

Tax Alert

KPMG W POLSCE

Listopad 2015

Projekt nowej ustawy o VAT Wybór istotnych propozycji zmian legislacyjnych

Opinii publicznej zaprezentowany został projekt nowej ustawy o podatku od towarów i usług z dnia 15 września 2015 r.

To propozycja, która nie tylko pod względem systematyki istotnie różni się od obowiązujących obecnie regulacji. Poniżej prezentujemy wybrane zmiany oraz rozwiązania wskazane w projekcie nowej ustawy, która zgodnie z zapowiedziami miałyby wejść w życie już 1 stycznia 2016 r.

Wprowadzenie procedury podzielonej płatności (ang. *split payment*)

Projekt ustawy wprowadza instytucję podzielonej płatności, która miałaby polegać na tym, że część ceny za towar lub usługę odpowiadającą wartości netto nabywca wpłaca sprzedającemu, natomiast wartość podatku VAT uiszczona zostaje na dedykowane konto nabywcy będące pod nadzorem organu podatkowego, z którego organ podatkowy pobiera wpłaconą kwotę podatku za dany okres rozliczeniowy.

Zgodnie z przepisami projektu, posiadanie nadzorowanego rachunku byłoby fakultatywne, a zapłata z zastosowaniem procedury *split payment* wiązałaby się z określonymi korzyściami dla podatnika-nabywcy, o których mowa niżej.

Solidarna odpowiedzialność za zobowiązania podatkowe nabywcy jako zasada podstawowa

Projektowane przepisy wskazują, iż podatnik, na rzecz którego dokonano na terytorium kraju dostawy towarów lub świadczenia usług, odpowiada solidarnie wraz ze sprzedawcą za zaległości podatkowe tegoż sprzedawcy, w części podatku proporcjonalnie przypadającej na czynność dokonaną na rzecz tego podatnika.

Odpowiedzialność wyłączona byłaby w przypadku (1) dostaw towarów objętych stawkami obniżonymi, (2) transakcji z podmiotami, z którymi obrót w danym miesiącu nie przekroczył kwoty 100 tys. zł, (3) transakcji, w których nabywca skorzystał z procedury podzielonej płatności.

Projekt nie przewiduje obowiązującej obecnie instytucji kaucji gwarancyjnej.

Nowa czynność opodatkowana VAT, tj. uzyskanie korzyści podatkowej

Zgodnie z projektem ustawy, opodatkowaniu VAT podlegałoby uzyskanie przez podatnika korzyści w wyniku zastosowania „operacji gospodarczych” prowadzących do uzyskania korzyści w podatku VAT.

Projekt definiuje operacje gospodarcze jako czynności prawne lub działania faktyczne mające bezpośredni wpływ na zmniejszenie podatku należnego lub zwiększenie podatku naliczonego podatnika w roku podatkowym lub w najbliższych pięciu latach podatkowych, a w szczególności na zmniejszenie podstawy opodatkowania, zmniejszenie zobowiązania podatkowego, albo zwiększenie podatku naliczonego.

Podstawą opodatkowania byłaby w tym przypadku kwota uzyskanej korzyści.

Obowiązek informowania organów podatkowych o operacjach gospodarczych prowadzących do uzyskania korzyści podatkowej

Projekt wprowadza obowiązek złożenia informacji na temat operacji gospodarczej prowadzącej do uzyskania korzyści w podatku VAT w przypadku, gdy korzyść jest większa niż 0,1 proc. podstawy opodatkowania podatnika w roku jej uzyskania i jednocześnie przekracza kwotę 500 tys. zł.

Sankcją za niezłożenie obowiązkowej informacji lub podanie nieprawdy w dobrowolnie złożonej informacji byłoby opodatkowanie kwoty korzyści stawką 46 proc.

Opodatkowanie prywatnego użytku firmowego auta również w przypadku, gdy podatnik odlicza 50 proc. VAT naliczonego

W obecnym stanie prawnym, odliczanie 50 proc. VAT od nabycia pojazdów, ich leasingu itp., wyłącza opodatkowanie jego prywatnego użytku.

Projektowana ustawa uznaje za odpłatne świadczenie usług użycie pojazdów do celów innych niż działalność gospodarcza podatnika, jeżeli podatnikowi przysługiwało prawo do odliczenia VAT z tytułu ich zakupu (leasingu itp.) w całości lub w części - a więc także w przypadku pojazdów, z tytułu nabycia/leasingu których przysługiwało 50 proc. odliczenie.

Stawki VAT bez możliwości zmiany

Projekt pozostawia dotychczasowe stawki podatku bez zmian. Brak jednak występującej w obecnie obowiązującej ustawie możliwości powrotu do stawek niższych.

Projekt nie przewiduje także możliwości podwyższenia stawek w przypadku, gdy relacja długu publicznego do PKB przekracza 55 proc.

Uproszczenie warunków zwolnienia dostawy nieruchomości budynkowych

Zgodnie z projektem, dostawa budynków, lokali, budowli lub ich części byłaby zwolniona z VAT, jeżeli od końca roku, w którym zakończono ich budowę lub poniesiono nakłady wyższe niż 30 proc. wartości początkowej, minęło co najmniej 5 lat. Sposób opodatkowania nie zależałby tym samym od daty pierwszego zasiedlenia.

Istotne zmiany w prawie do odliczenia VAT

Zgodnie z projektowanymi przepisami, podatnik miałby prawo do odliczenia VAT pod warunkiem m.in. ściśłego związku podatku naliczonego z czynnościami dającymi prawo do odliczenia.

Ponadto, powstanie podatku naliczonego uzależnione byłoby również od prawidłowego udokumentowania czynności opodatkowanych przez dostawcę.

Zmiany w odliczeniu VAT od pojazdów

W zakresie odliczenia VAT od zakupu paliw, projektowane przepisy wskazują, iż w przypadku wydatków na paliwo, kwotę VAT naliczonego ustala się na podstawie przejechanych w danym okresie rozliczeniowym kilometrów oraz rzeczywistego zużycia paliwa przez dany pojazd.

Projekt ustawy w jego obecnym brzmieniu, przywraca również zapis umożliwiający skorzystanie z pełnego odliczenia w przypadku samochodów z homologacją ciężarową (tzw. „kratka”).

Nowa przesłanka wyłączająca prawo do odliczenia

W projektowanej ustawie wprowadza się nową przesłankę wyłączającą prawo do odliczenia VAT. Podatnik nie mógłby odliczyć podatku w przypadku nabycia towaru lub usługi od podatnika, który nie jest w dniu powstania obowiązku podatkowego zarejestrowanym podatnikiem VAT czynnym ujawnionym w Centralnym Rejestrze Podatników VAT.

Nowe terminy zwrotu VAT

Projekt wprowadza nowe terminy zwrotu VAT, których długość uzależniona byłaby m.in. od wysokości kwoty do zwrotu oraz zakresu, w jakim podatnik, rozliczając się z dostawcami, skorzystał z procedury podzielonej płatności. W przypadku większych kwot do zwrotu konieczne byłoby również załączanie do złożonej deklaracji VAT dodatkowej dokumentacji w postaci wykazu dostawców w danym okresie rozliczeniowym z zaznaczeniem kontrahentów powiązanych z podatnikiem kapitałowo lub personalnie (zwrot powyżej 100 tys. zł) oraz kopii kompletnej i prawidłowo prowadzonej ewidencji zakupu (w przypadku zwrotu przekraczającego 1 mln zł).

Jednocześnie, projekt wskazuje, iż w przypadku prowadzenia przez organ czynności sprawdzających celem zweryfikowania zasadności zwrotu, termin na jego dokonanie nie mógłby zostać przedłużony o więcej niż 90 dni.

Zmiany w zakresie proporcjonalnego odliczenia

Projektowane przepisy wprowadzają dwie instytucje mające zastosowanie w przypadku, gdy przyporządkowanie całości nabywanych towarów lub usług do działalności opodatkowanej podatnika nie jest możliwe. Zgodnie z projektem, podatnik stosowałby „proporcję” w zakresie towarów i usług wykorzystywanych przez podatnika zarówno w działalności gospodarczej jak i do celów innych niż działalność gospodarcza. Natomiast w przypadku towarów i usług związanych z czynnościami dającymi prawo do odliczenia jak i z czynnościami, które tego prawa nie dają, podatnik stosowałby „wskaźnik struktury” wyznaczany przez udział czynności dających prawo do odliczenia w całości czynności podatnika w poprzednim roku.

Nowe terminy wystawiania faktur

Zgodnie z projektem ustawy, fakturę wystawia się, co do zasady, nie później niż w ciągu 10 dni od dnia powstania obowiązku podatkowego i nie wcześniej niż 60 dni przed jego powstaniem.

Projekt wprowadza termin wystawienia faktury korygującej, tj. nie później niż do końca miesiąca, w którym nastąpiło zdarzenie lub stwierdzono niezgodności będące przyczyną wystawienia faktury korygującej.

Przewidziano także nowe obowiązki w zakresie danych zawartych na fakturze.

Sankcyjne zobowiązanie podatkowe w wysokości 30 proc. kwoty zaniżenia podatku należnego lub zawyżenia podatku naliczonego

Projekt zawiera przepis, zgodnie z którym w przypadku gdy w deklaracji podatkowej podatnik zaniży kwotę podatku należnego lub zawyży kwotę podatku naliczonego, właściwy organ podatkowy lub urząd kontroli skarbowej ustali dodatkowe zobowiązanie podatkowe w wysokości 30 proc. kwoty zaniżenia podatku należnego lub zawyżenia podatku naliczonego.

Dodatkowe zobowiązanie w wysokości 40 proc. kwoty zawyżenia przez podatnika podatku naliczonego będzie natomiast ustalane w przypadku, gdy zawyżenie to będzie wynikało z posłużenia się przez podatnika fakturą wystawioną przez podmiot niebędący podatnikiem, jak również w przypadku, gdy faktura będzie zawierała kwotę podatku, pomimo, iż będzie ona dokumentowała czynność zwolnioną z VAT, niepodlegającą opodatkowaniu, czy też gdy czynność której będzie ona dotyczyć zostanie wykonana na rzecz podmiotu innego niż wskazany na fakturze.

Rezygnacja z instytucji odwrotnego obciążenia w obrocie określonymi towarami

W projektowanej ustawie brak jest regulacji, zgodnie z którymi to nabywca towarów lub usług dokonuje rozliczenia VAT należnego w przypadku dostawy określonych towarów (obecnie wskazanych w załączniku nr 11 do obowiązującej ustawy).

Nowa instytucja, tj. „zasady rozliczania podatku” do akceptacji organu podatkowego

Zgodnie z projektowanymi przepisami, podatnik może przekazać organowi podatkowemu informację o sposobie rozliczenia podatku, w tym o metodach dokumentowania czynności i zdarzeń, interpretacji stosowanych przepisów dotyczących rozliczenia, organizacji prowadzenia ewidencji oraz miejscu jej prowadzenia.

Organ miałby prawo złożyć w ciągu 3 miesięcy uzasadnione zastrzeżenia do przedłożonych „zasad” lub je zaakceptować, co skutkowałoby domniemaniem dobrej wiary podatnika oraz chroniłoby go od odpowiedzialności karnoskarbowej w razie rozliczania się zgodnie z tym zasadami.

Wyłączenie możliwości wnioskowania o interpretację indywidualną na gruncie VAT i utrata mocy interpretacji już wydanych

Końcowo, należy wskazać, iż projektowane przepisy co do zasady wyłączają prawo podatników do wystąpienia z wnioskiem o wydanie interpretacji indywidualnej w zakresie przepisów nowej ustawy o VAT.

Z wejściem w życie projektowanej ustawy, interpretacje wydane na gruncie przepisów aktualnie obowiązującej ustawy straciłyby moc.

Podsumowanie

Nowa ustawa o VAT według projektu z 15 września 2015 r. w 441 artykułach wprowadza pewne rozwiązania zupełnie dotychczas nieznane polskim podatnikom. Niektóre spośród stosowanych obecnie instytucji zostały w projekcie w sposób istotny zmodyfikowane. Ponadto, projekt wprowadza nową systematykę, a także nowe definicje.

Powyższe oznacza, że znaczenie stracić mogą nie tylko uzyskane przez podatników interpretacje indywidualne, ale także istotna część dorobku orzeczniczego polskich sądów administracyjnych. Należy również wskazać, iż część projektowanych przepisów budzi wątpliwości w zakresie zgodności z prawem unijnym. Pewnym jest, iż wejście w życie nowej ustawy w obecnym kształcie wiązałoby się z koniecznością zmian w zakresie sposobu rozliczeń, prowadzenia dokumentacji, a także planowania podatkowego przez podatników VAT.

Jeżeli są Państwo zainteresowani szczegółami dotyczącymi projektowanych przepisów, uprzejmie prosimy o kontakt. Z przyjemnością dokonamy analizy potencjalnego wpływu omawianych zmian na Państwa rozliczenia VAT, przedstawimy nasze rekomendacje odnośnie kroków, jakie należy podjąć, aby przygotować się do nowych rozliczeń a także, na Państwa życzenie, z przyjemnością spotkamy się z Państwem, aby zmiany te omówić lub przeprowadzić szkolenie w tym zakresie.

Kontakt

Tomasz Grunwald

Partner

Tel. : +48 22 528 11 78

Faks: +48 22 528 11 59

tgrunwald@kpmg.pl

Tomasz Beldyga

Partner

Tel. : +48 22 528 11 98

Faks: +48 22 528 11 59

tbeldyga@kpmg.pl

Piotr Żurowski

Partner

Tel. : +48 22 528 10 13

Faks: +48 22 528 11 59

pzurowski@kpmg.pl

Biura KPMG

Warszawa

ul. Inflancka 4A

00-189 Warszawa

Tel. : +48 22 528 11 00

Faks: +48 22 528 10 09

kpmg@kpmg.pl

Wrocław

ul. Bema 2

50-265 Wrocław

Tel. : +48 71 370 49 00

Faks: +48 71 370 49 01

wroclaw@kpmg.pl

Kraków

al. Armii Krajowej 18

30-150 Kraków

Tel. : +48 12 424 94 00

Faks: +48 12 424 94 01

krakow@kpmg.pl

Gdańsk

al. Zwycięstwa 13a

80-219 Gdańsk

Tel. : +48 58 772 95 00

Faks: +48 58 772 95 01

gdansk@kpmg.pl

Poznań

ul. Roosevelta 18

60-829 Poznań

Tel. : +48 61 845 46 00

Faks: +48 61 845 46 01

poznan@kpmg.pl

Katowice

ul. Francuska 34

40-028 Katowice

Tel. : +48 32 778 88 00

Faks: +48 32 778 88 10

katowice@kpmg.pl

Łódź

al. Piłsudskiego 22

90-051 Łódź

Tel.: +48 42 232 77 00

Faks: +48 42 232 77 01

lodz@kpmg.pl

W celu usprawnienia procesu dzielenia się wiedzą ekspertów KPMG, przygotowaliśmy nowy, innowacyjny system subskrypcyjny. Jeśli chcą Państwo otrzymywać inne publikacje od KPMG w Polsce, bezpośrednio na wskazany adres e-mail, **zachęcamy do rejestracji na stronie kpmg.com/pl/subskrypcje.**

Informacje zawarte w niniejszej publikacji mają charakter ogólny i nie dotyczą sytuacji konkretnej firmy. Ze względu na szybkość zmian zachodzących w polskim prawodawstwie prosimy o upewnienie się w dniu zapoznania się z niniejszą publikacją, czy informacje w niej zawarte są wciąż aktualne. Przed podjęciem konkretnych decyzji proponujemy skonsultowanie ich z naszymi doradcami. Nazwa i logo KPMG oraz hasło "cutting through complexity" są zastrzeżonymi znakami towarowymi bądź znakami towarowymi KPMG International.

© 2015 KPMG Tax M.Michna sp.k. jest polską spółką komandytową i członkiem sieci KPMG składającej się z niezależnych spółek członkowskich stowarzyszonych z KPMG International Cooperative („KPMG International”), podmiotem prawa szwajcarskiego. Wszelkie prawa zastrzeżone.